

Mesečni bilten vodnobilančnega stanja kmetijskih tal v Sloveniji za zimsko obdobje (od 1. oktobra do 31. marca) 1. – 31. marec 2014

Obilje toplote v marcu je sprožilo prezgodnje rastne premike. Že v začetku marca, skoraj mesec dni prezgodaj glede na povprečje so zacveteli zgodnji koščičarji na Obali in na Goriškem, v zadnji tretjini marca, prav tako prezgodaj, pa tudi v drugih predelih Slovenije. Kljub obilni zimski zalogi vode v tleh, se je ob visokih temperaturah zraka izsušil površinski sloj tal, najbolj v vzhodni in severovzhodni Sloveniji.

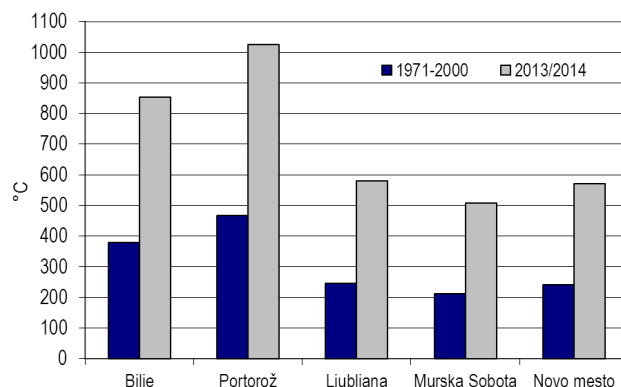
METEOROLOŠKE RAZMERE

Marca so prevladovali suhi dnevi, nekaj deževnih dni je bilo v sredini in v zadnji tretjini meseca, na Goriškem in v osrednji Sloveniji od 6 do 9 dni, na severovzhodu pa le 5. Dežja je padlo največ na zahodu, okoli 60 mm, na Obali do 50 mm, v osrednji Sloveniji 35 mm, na severovzhodu pa le 5 mm. Količina padavin je bila povsod po državi manjša od povprečja. V Pomurju je padlo le okoli 10 % dolgoletnega povprečja padavin.

Povprečna mesečna temperatura zraka je bila med 10 in 11 °C na zahodu in med 8 in 10 °C v osrednji in SV Sloveniji. Le v hribovitih predelih je bilo hladneje s povprečno mesečno temperaturo nekoliko nad 3 °C. V večjem delu države so bile povprečne temperature zraka do 4 °C nad dolgoletnim povprečjem, nekoliko manjša odstopanja, do 2 °C, so bila v hribovitih predelih. V posameznih dneh pa so bila temperaturna odstopanja še večja. Ob temperaturah zraka, ki so s 24,5 °C dosegle za ta čas celo rekordne vrednosti (17. marca), so kar za 8 °C in več presegle dolgoletno povprečje. Mesečna vsota efektivne temperature zraka (nad 5°C) je bila enkrat večja od dolgoletnega povprečja. Prav tako nadpovprečna je bila vsota efektivne temperature zraka za celo zimsko obdobje (na desni sliki).

Osončenje je bilo obilno, najbolj na severovzhodu Slovenije s 114 urami sončnega obsevanja, na zahodu do 108 ur in v osrednji Sloveniji pa okoli 100 ur.

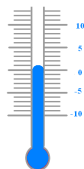
KUMULATIVNE EFEKTIVNE TEMPERATURE ZRAKA (> 5 °C) od 1.10.2013 do 31.3.2014 v primerjavi s povprečjem

STANJE RASTLIN

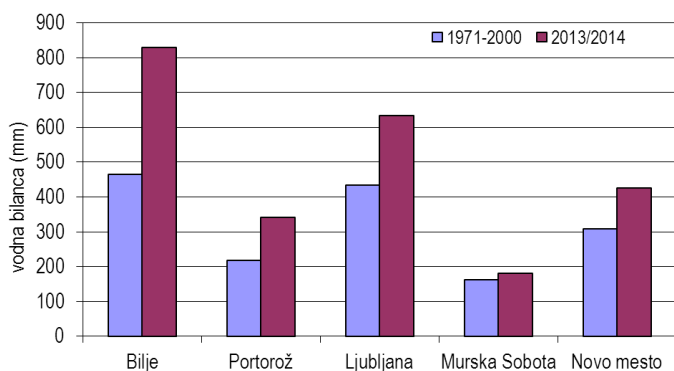
Ob obilju toplote v prvih treh mesecih je bil spomladanski temperaturni prag 5 °C presežen že 7. februarja, ponekod v bolj izpostavljenih predelih pa le dober teden dni kasneje, več kot mesec dni prezgodaj glede na dolgoletno povprečje. V hribovitih predelih kjer je do konca marca še vztrajala snežna odeja, temperaturni prag še ni nastopil. Izjemi sta bili Obala in Goriška, kjer so pogoji izpolnitev praga nastopili celo v zadnjih dneh prejšnjega leta. Posledično so se rastline iz zimskega počitka prezgodaj prebujale. Prvi znanilci pomladi (zvončki, leska) so zacveteli že januarja, v prvi tretjini marca pa so, skoraj tri tedne prezgodaj, zacveteli zgodnji koščičarji na Obali, in Goriškem, drugod pa ob koncu marca. Izjeme so bila le izpostavljena in hribovita področja, kjer pri gojeni vegetaciji do konca marca še ni bilo opaziti rastnih premikov.

Ob prevladujočem suhem vremenu in nadpovprečnih temperaturah zraka, ob katerih je izhlapevanje presežilo 3 mm, se je do marca izsušil površinski sloj tal, še posebno v vzhodni in severovzhodni Sloveniji. Stanje mesečne vodne bilance je bilo negativno z razmeroma majhnimi primanjkljaji. Za zimsko obdobje, ki se je z marcem končalo, pa je bila vodna bilanca, glede na obilne zimske presežke vode, pozitivna in skoraj povsod tudi nadpovprečna (na levi sliki).

KUMULATIVNA VODNA BILANCA

1.10.2013 - 31.3.2014 v primerjavi z dolgoletnim povprečjem

TEMPERATURA IN STANJE TAL

Podobno kot temperatura zraka je bila nad povprečjem tudi temperatura v površinskem sloju tal. Na Obali in na Goriškem je bila sprva okoli 8 °C do konca meseca se je občasno povzpela vse do 20 °C, drugod pa se je zadrževala med 5 in 10 °C. Površinski sloj tal je bil večinoma suh, razen ob padavinah v zadnji dekadi marca, ki so tla v osrednji in zahodni Sloveniji namočila, v vzhodni polovici države pa le nekoliko navlažila.